

Čís. 1061.

Ve sporu o zvýšení výživného nelze povolití prozatimní opatření poskytováním zvýšeného výživného, a to ani penízem, jež zavázaný byl uznal a jenž původně stanovený peníz převyšuje.

(Rozh. ze dne 24. května 1921, R I 629/21.)

Mezi stranami byly ve sporu o rozvod jejich manželství od stolu a lože dne 15. února 1919 upraveny veškeré majetkové nároky (§ 105 obč. zák.) v ten způsob, že se manžel zavázal platiti své manželce na výživu 1. březnem 1919 počínajíc 100 K měsíčně pod exekucí, při čemž si strany vyhradily právo, pro případ podstatné změny v příjmech manžela žádati zvýšení nebo snížení smluveného výživného. Žalobou zadanou dne 15. února 1921 domáhala se manželka zvýšení výživného na 700 K měsíčně, tvrdíc, že v nynějších těžkých dobách s výživným 100 K nemůže vystačiti na úhradu živobytí a všech svých osobních potřeb (nájemného, ošacení, prádla atd.) nemluvic ani o tom, že by mohla z peněz těch býti slušně živa. Také neodpovídá prý ujednané výživné nynějším příjmům žalovaného, činícím 27.996 Kč, od doby smíru téměř ztrojnásobněným, nehledíc k jiným jeho příjmům za konané práce účetnické a pod. Současně navrhla žalující strana, aby ku zajištění jejího nároku na výživné bylo povoleno prozatimné opatření v ten rozum, že žalovaný jest povinen až do právoplatného rozsudku od podání žaloby počínajíc platiti výživné měsíčních 700 Kč. Soud prvé stolice prozatimní opatření povolil a uvedl mimo jiné v důvodech: Ježto dosavadní výživné, žalovaným žalobkyni poskytované, jak soudu jest obecně známo, za dnešních drahotných poměrů ani z daleka nestačí k úhradě nejnutnějších potřeb životních a ježto při dnešním přetížení soudů nelze očekávati, že by spor mohl býti v brzké době skončen, jest již tím osvědčena s dostatek i důvodnost obavy, že by žalobkyně bez povolení žádaného prozatimního opatření mohla utrpěti následkem nedostatečné výživy nenahraditelnou újmu na svém zdraví. Jsou tu tudíž podmínky pro povolení prozatimního opatření (§§ 381 a 389 ex. ř.). Rekursní soud návrh na povolení prozatimního opatření zamítl. Důvody: Smírem ze dne 15. února 1919 upravily strany veškeré majetkové nároky jim z manželského poměru příslušející (§ 105 obč. zák.), a byl tím i nárok manželky na slušnou výživu ve smyslu § 91 obč. zák. jakož i nárok na prozatimné výživné dle §§ 108 a 117 obč. zák. konsumován. Žádá-li nyní žalobkyně podle soudního smíru zvýšení výživného, tehda dohodou se žalovaným upraveného, nezakládá se žádost její na prozatimní výživné již na ustanovení §§ 108 a 117 obč. zák., nýbrž může nyní prozatimní opatření žádati pouze dle předpisů exekučního řádu. S těmito předpisy se však nesrovnává, by již předem prozatimním opatřením domáhala se toho, co by jí patřilo teprve po právoplatném rozhodnutí o její žalobě na zvýšení příspěvku výživného, o kterém stalo se narevnání. Povolení navrhovaného prozatimního opatření soudem procesním spočívá proto na mylném právním posouzení věci, a bylo napadené usnesení k rekursu žalovaného změniti vůbec a to i co do měsíčních 275 K, k jichž placení žalovaný svou povinnost při prvním roku uznal.

protože ani v tomto směru není tu zákonných předpokladů pro prozatímní opatření.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Povolené prvou stolicí prozatímné opatření právem rekursní soud zamítl, jelikož výživné žalobkyně bylo již smírem určeno a tak splněn byl nárok na slušnou výživu, jí dle § 91 obč. zák. vůči manželci příslušející. Nejde tudíž v tomto případě o prozatímní výživné dle § 382 čís. 8 ex. ř., nýbrž o prozatímné zvýšení dohodnutého výživného, tedy o jiný prostředek zajišťovací. Třebas § 382 ex. ř. uvádí prostředky zajišťovací jen příkladmo, jak z doslovu prvního odstavce zmíněného ustanovení vyplývá, jsou přes to i jiné prostředky zajišťovací, v § 382 ex. ř. neuvedené, přípustny, hodi-li se za ně. To však o navrhovaném prozatímním opatření tvrditi nelze. Vždyť zvýšení výživného bude záviseti na právním posouzení významu a dosahu smíru a mimo to na příjmech žalovaného, neboť na těchto předpokladech závisí oprávněnost žalobního nároku. Povolením prozatímního opatření, kterému by nezbytně muselo předcházeti posouzení a zjištění, výše uvedeného obsahu, prejudikovalo by se rozhodnutí ve věci samé. Na tom ničeho nemůže změnití okolnost, že žalovaný uznal žalobní nárok do výše 275 Kč, jelikož jedině tím uznáním nejsou dány shora uvedené předpoklady. Nesmí se však také pustiti se zřetele ta okolnost, že žalobkyně sama tvrdí, že nemá žádného jmění a že jest proto nucena na svou výživu vydělávati tím, že pomáhá sourozencům při vedení domácnosti, prozatímním opatřením bylo by jí přiřknuto už to, oč vede spor a co by žalovaný asi stěží dostal zpět, kdyby spor pro žalobkyni dopadl nepříznivě.

Čís. 1062.

Ten, u něhož byla z příkazu soudu věc doličná v uschování, přestává býti soudním a stává se soukromým schovatelem okamžikem, kdy mu soudem bylo nařízeno, aby věc majiteli vydal.

(Rozh. ze dne 24. května 1921, R I 631/21.)

Žalobci bylo v trestní věci pro podezření z krádeže zabaveno dříví a dáno jako věc doličná v uschování obecního úřadu. Trestní řízení bylo pak zastaveno a okresní soud nařídil obecnímu úřadu, by zabavené dříví vydal tomu, komu bylo zabaveno. Ježto obecní starosta poukazu tomu nevyhověl, domáhal se žalobce vydání dřeva žalobou, o níž procesní soud první stolice věcně rozhodl. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek i řízení jemu předcházevší a žalobu odmítl. D ů v o d y: Die skutkového děje nešlo tu o soukromoprávní ujednání mezi žalobcem ať osobně, ať prostřednictvím vrchního četnického strážmistra a žalovaným, dle něhož by žalovaný po rozumu § 957 obč. zák. dříví, o něž šlo, byl převzal do uschování pro žalobce, nýbrž o úkon pomocného orgánu trestního soudu, náležející k trestnímu řízení, při němž obecní úřad v přenesené působnosti obce dle § 29 obecního zřízení pro Čechy a dle § 26